

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla Pécsen, a 2008. évi június hó 3. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság a hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás vétsége miatt az **I.rendű vádlott és társa** ellen indult büntetőügyben a Somogy Megyei Bíróság B.477/2007/7. számú ítéletét akként változtatja meg, hogy az elsőfokú eljárásban felmerült 16.200 (tizenhatezer-kettőszáz) forint bűnügyi költség a pótmagánvádlót terheli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a pótmagánvádlót a másodfokú eljárásban felmerült 4.500 (négyezer-öttszáz) forint bűnügyi költség megfizetésére.

I n d o k o l á s

A Somogy Megyei Bíróság a 2008. évi február hó 26. napján kelt B.477/2007/7. számú ítéletével a pótmagánvádló vádindítványa alapján indult eljárásban, I.rendű és II.rendű vádlottakat a társtettesként, hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás vétsége miatt emelt vád alól felmentette.

Ezen ítélet ellen a büntetőjogi felelősség megállapítása és büntetés kiszabása érdekében a pótmagánvádló és jogi képviselője jelentett be fellebbezést.

A Be.324.§ (1) bekezdésének helyes értelmezése szerint a pótmagánvádló jogi képviselője nem jogosult fellebbezésre. Így az elsőfokú bíróság akkor járt volna el helyesen, ha - figyelemmel a Be.323.§ (1) bekezdésében írtakra - a szóban forgó jogi képviselőhöz nem intéz arra vonatkozó kérdést, hogy kíván-e fellebbezni, vagy ha azt már bejelentette, a jogorvoslati nyilatkozatát a Be.341.§ (1) bekezdése alapján el kellett volna utasítani.

Ez a mulasztás azonban az ügy érdemi vizsgálatát nem akadályozta: a másodfokú bíróság a jogorvoslattal megtámadott határozatot a Be.348.§ (1) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Ennek során az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást mentesnek találta a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól: az hiánytalan és kellően felderített, iratellenes megállapítást vagy téves ténybeli következtetést nem tartalmaz.

Az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt állást a vádindítvány elfogadhatóságának a kérdésében, majd a bizonyítási eljárást is a perrendi szabályoknak megfelelően folytatta le. A helyszínen jelen lévő személyek kihallgatásával, valamint az ambuláns kezelőlap felolvasásával maradéktalanul feltárta az ügy ténybeli vagy jogi megítélése szempontjából jelentőséggel bíró adatokat.

Sajátossága volt az ügynek, hogy a K....., M. utca szám alatti épületben foganatosított rendőri intézkedés részleteiről érdemleges információval mindössze négy személy rendelkezett: az I.rendű és a II.rendű vádlottak, a sértett, valamint a családi ház tulajdonosa K.M.M. A közvetlen előzmények felderítését ugyanakkor egybehangzó bizonyítékok segítették elő, ennek körében elsősorban és hangsúlyozottan azt, hogy az intézkedés megkezdésekor a sértett kést vett magához és azzal - látszólag minden indok nélkül - a konyhában egy női cipőt kezdett szétvagdossni. Kevéssel később pedig a fürdőszobába indult, miközben K.M.M-al szóváltásba, hangos vitába keveredett.

Ettől kezdve K. M.M. már nem kísértc figyelemmel a történéseket, csak azt, hogy az utóbb említett helyiségből végül dulakodás zaja szűrődött ki. Ezt követően a sértettet akkor látta viszont, amikor őt a rendőrautóhoz vezették.

Ilyen körülmények között meghatározó jelentőséget kellett tulajdonítani a vádlottak ellentmondástól mentes nyilatkozatainak, annak a ténynek, hogy a vallomásaikat mindvégig nagy következetességgel, azonos tartalommal adták elő. Köztük azt is, hogy a sértett fürdőszobában tanúsított magatartása előbb a mosdókagyló megrongálásának a veszélyével fenyegetett, majd azzal, hogy a megkezdett intézkedéssel szembehelyezkedik és támadásba kezd. Emiatt vált szükségessé a földre fektetése, illetve ezzel egyidejűleg a kezeinek a megbilincselése.

Az elsőfokú bíróság e körben logikus érveléssel adta magyarázatát a bizonyítékok mérlegelésének, az indokolási kötelezettségének messzemenően eleget tett. A megállapított tényállás tehát megalapozott, az a Be.351.§ (1) bekezdése alapján irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

- - - - -

E tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett az I.rendű és a II.rendű vádlottak büntetőjogi felelősségének a hiányára.

Az irányadó tényállás rövid lényege szerint ugyanis azért alkalmaztak testi kényszert a sértettel szemben, mert a felszólításoknak folyamatosan ellenszegült:

előbb egy kést kellett kivenni a kezéből, majd egy csőkulcsot, ez utóbbit már a fürdőszoba berendezési tárgyainak a megóvása érdekében. Ezen túlmenően a helyiség elhagyására vonatkozó felhívásnak sem tett eleget, olyannyira, hogy az előszobában szembefordult a rendőrökkel, s a kezét - félreértésre adva okot - felemelte.

Ilyen előzmények után fektették hasára a sértettet és került sor a megbilincselésére oly módon, hogy ennek során a bal alsó bordák ún. MC vonalába eső rész - külsérelmi nyomok keletkezése nélkül - nyomásra érzékennyé vált.

A rendőr vádlottak magatartása ekként megfelelt a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 15.§ (1) bekezdésében megfogalmazott szükségesség és arányosság követelményének: a kellő határozottsággal, ám egyben kíméletesen végrehajtott testi kényszer nélkül a rendőri intézkedés eredményessége nyilvánvalóan nem lett volna biztosítható. Hasonló eredménnyel zárult a parancsnoki kivizsgálás is, ahogyan arra az elsőfokú bíróság helytállóan rámutatott.

Az ítélezési gyakorlat következetes abban, hogy a külső megjelenésében tetteleges bántalmazásnak látszó cselekmény nem jogellenes, ha a hivatalos személy jogszerűen alkalmaz testi kényszert, illetve más kényszerítő eszközt. Ezért helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor az I.rendű és a II.rendű vádlottakat, mint a Btk.20.§ (2) bekezdése szerinti tártetteseket, a Btk.226.§-ban meghatározott hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás vétségének a vádja alól - a Be.6.§ (3) bekezdés a./ pontjának I. fordulata alapján - felmentette.

Következésképpen az ezt sérelmező fellebbezés megalapozatlannak bizonyult.

A bűnügyi költség viseléséről szóló rendelkezés azonban téves volt. A vádlott felmentése vagy az eljárás megszüntetése esetén - figyelemmel a Be.344.§ (1) bekezdésére - a pótmagánvádlónak kell viselnie azt a költséget, amely a fellépése után keletkezett.

Ezért a másodfokú bíróság a Be.372.§ (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét e részében megváltoztatta és a 16.200 forint megfizetésére a pótmagánvádlót kötelezte.

Az egyéb rendelkezéseket, mivel azok törvényesek voltak, a Be.371.§ (1) bekezdése szerint helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget - a Be.345.§-a és a Be.344.§ (1) bekezdése értelmében - szintén a pótmagánvádlónak kell megfizetnie.

P é c s, 2008. június 3.

Dr.Makai Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr.Túri Tamás s.k. előadó bíró, Dr.Halász Etelka s.k. bíró

A Somogy Megyei Bíróság B.477/2007/7. számú ítélete a Pécsi Ítélőtábla Bf.I.62/2008/5. számú ítélete folytán - az abban írt változtatással - a 2008. évi június hó 3. napján jogerőre emelkedett.

Dr.Makai Lajos s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelével: